

STAVKUJOČI TEKSTILNI DELAVCI IZ PASSAICA PRED DELAVSKIM TAJNIKOM V WASHINGTONU

Ampak delavski tajnik se je že preje pogajal s podjetniki. — Socialisti Berger je vložil resolucijo v kongresni zbornici za preiskavo stavke.

Washington, D. C., 21. marca. — Senat je včeraj odredil preiskavo stavke tekstilnih delavcev v Passaicu, N. J. Tozadevna resolucija je bila sprejeta po vroči debati.

Washington, D. C. — Ko je predsednikov privatni tajnik Sanders povedal stavkovnemu odboru 16,000 stavkarjev iz Passaica, da ne morejo videti predsednika, je stavkovni odbor enotne fronte odšel k delavskemu tajniku Davisu. Vodja delegacije je bil Frank P. Walsh. Stavkovni odbor, kateremu na čelu je bil Albert Weisbord, je bil tri ure v konferenci z delavskim tajnikom. Časnikarji so bili izključeni.

Zdi se, da se je delavski tajnik pogajal že akoli zadnjih deset dni s podjetniki in vodjami tekstilnih tovarnov. Imel je daljši pogovor s polkovnikom A. F. H. Johnstonom kot zastopnikom Botany Worsted Mills, ki ima glavno besedo med podjetniki. Zjedini so se baje na neke vrste razsodišče. Strajk naj bi se odpoklical, odbor enotne fronte,

Ko je Davis ta načrt predložil, je rekel, da je to vse, kar lahko stori. Priporočil je stavkarjem, da se naj vrnejo na delo in da se spor s podjetniki reši kasneje. Ponudil se jim je za svetovalca in da se končno spor konča s pomočjo razsodišča.

Koncem dneva je Davis podal izjavo, da je predložil predloge, ki jih podjetniki sprejmejo, in da stavkarji prihodnji dan pridejo s protipredlogi.

Socialistični kongresnik Victor Berger je medtem vložil v zbornici resolucijo, ki priporoča preiskavo stavke. Ta resolucija je bila enaka resoluciji, ki jo je 1. mel predložiti senator Robinson, vodja demokratov v senatu. Proti njo se je pa, da senator Robinson ni v mestu, in nihče drugi izmed demokratov v senatu se ni upal predložiti te resolucije. Walsh želi skupno akcijo demokratov in republikancev v senatu. Ako bi demokrat predlagal resolucijo, tedaj bi bila hitro sprejeta v senatu.

Farmerji ne dobe pomoči

Govori se veliko v zbornicem poljedelcem odsek, ampak zbornična večina je proti od-pomoči farmerjem.

Washington, D. C. — Zbornični poljedelski odsek nadaljuje z zaslišanjem o pomoči za farmerje, toda voditelj zbornice, ki podpirajo administracijo, pravi, da imajo v kongresni zbornici večino 50 ali še več kongresnikov, ki so zoper odpomnočne zakone za poljedelstvo.

Predsednik Coolidge se trdi vpra vsaki zvezni pomožni ak-ciji za farmerje, ker smatra po-moči za paternalizem. On je bil proti nji lansko jesen, ko so od vseh strani prihajali protesti in po zimi, čeravno se je agitacija za odpomno farmerjem povečala. Svojega stališča ni izpreme-nil, čeprav ga je obiskal komi-tee iz enajstih držav koruznega pasa. Ta komitej zdaj izdeluje predlogo, po kateri naj bi se u-stanovil zvezni obratni sklad z \$250,000,000, ki bi služil za na-kupovanje in prodajanje polj-skih pridelkov.

Od zborničnega odseka pričakuje, da priporoči le Dickinsonovo predlogo, ki določa, da se ustanovi le komitej, toda zvezna vlada ostane zunaj kupelje.

V senatu ni izgleda, da se predloži kakšna predloga pred odložitvijo zasedanja.

Nov način vzgoje otrok

Newyorški založnik pravi, da je svojim otrokom pokazal svoje nogo telo.

Chicago. — Horace Liveright, založnik pri znani tvrdki Boni & Liveright, ki menda tiska naj-več knjig v Ameriki, je zadnje dni na nekem sestanku intelek-tualcev v Chicagu ostro kritiziral moralno cenzuro knjig in dram. Dalje je povedal, kako morajo starši seznaniti svoje otroke s fakti spolnih zadev. Rekel je, da sta se on in njegova žena slekla do nagega pred njuni otroci ter jih podučila v svrhu, da bodo otroci znali vsa resnica, ne pa iskali informacij v slabih tovaršili.

Sovjeti odinili ameriški oljni trust iz Turčije.

Carigrad, 20. marca. — Ruski državni oljni trust je dobil po-zdobbo za zalaganje Turčije s pe-trolejem. Ameriška Standard Oil Co. je izgubila tekmo.

Novi klerikalni izgredi v Mohiki

Več oseb je bilo ubitih, ko se je množica uprla aretaciji škofa.

Mexico City, 20. marca. — V San Luis Potosiju so bili včeraj klerikalni izgredi, ki so stali nekaj človeških življenj. Koliko oseb je mrtvih, ni še znano. Irgrede so povzročili katoliški ver-niki, ki so obkolili škofijo, ko so izvedeli, da je vojaštvo prišlo a-retirati ondodnega škofa. Blizu 5000 oseb je navalilo na voja-ke. Vojski so prvič ustrelili v zrak, ko se pa množica le ni hotela u-makniti, so vojski streljali nižje iz strojnice. Kasneje so prišle zvezne čete in naredile mir.

Razstrelba plavža ubila 21 delavcev

Šest drugih je smrtno ranjenih, ko se je raztopljeno železo uli-le na nesrečne delavce.

Birmingham, Ala. — V soboto zjutraj je eksplodiral plavž št. 2 Woodward Iron Co. v tem mestu s strašnim učinkom. Stiri sto ton raztopljene železne kovine je brzignilo na vse strani in 16 de-lavcev je bilo na mestu mrtvih in več ko 20 ranjenih. Pet ran-jencev je umrlo še tisti dan, šest drugih se pa bori s smrtjo. Enega delavca še pogrešajo.

O vzroku razstrelbe še ni po-ročil.

DVOTEDENSKO JAVNO ZASLIŠE-VANJE V SENATU O PROHIBICIJI

Senatni pododbor priporoča javno zaslišanje. — Polovico časa bodo imeli suhači na raz-polo, polovico pa mokrski.

Prohibicija je šala, pravi kongresnik.

Washington, D. C. — Posebni pododbor senatnega odbora bo v ponedeljek v senatu priporo-čal, da se določi dvanajst dni za javno zaslišanje o predlogih za omiljenje osemnajstega dodatka in Volsteadovega zakona. Čas zaslišanja bi naj bil pravično razdeljen med suhače in mokra-če.

V svojem poročilu bo nadalje pododbor predlagal, da se ne u-pošteva zakonskega načrta se-natorja Edwardsa iz New Jer-seyja, ki zahteva prekinjanje 18. dodatka, pač pa bo priporočal, da se da prednost resoluciji, ki jo je pred nekaj časom vložil se-nator Bruce iz Marylanda, in ki govori v prilog lokalne opcije, to je, da bi posamezni deli dežele sami odločevali, ali hočejo pro-hibicijo ali ne. Po Brucevem na-črtu bi imele pravico odločevati glede prohibicije države, okraji ali pa mesta, vlada pa bi izdelovala in prodajala alkoholne pija-če; seveda bi jih prodajala le v tistih krajih, kjer se ljudstvo odloči proti prohibiciji. Resolu-cija zahteva, da se v tem smislu popravi 18. dodatek.

Če bo poročilo pododbora sprejeto, se bo v senatu razpravljalo tudi o zakonskih načrtih, ki jih je predložil senator Edge iz New Jerseyja, po katerih se do-voljuje izdelava in prodaja 2.75 odstotnega piva oziroma izdelava in prodaja piva, ki "dejansko ni upijanjivo". En načrt pred-videva, da se omilijo odredbe glede izdajanja zdravniških na-kazil za likerje.

V poslanski zbornici je tekem petkove seje govoril poslanec John Philip Hill iz Marylanda jako jedrnat v prilog lokalne opcije. Priporočal je razne to-zadevne načrte. Po njegovem načrtu bi se naj v vsakem kon-gresnem okrožju, kjer se voliči izrečejo za lahka vina in pivo, ustanovilo "zvezno okrožje lo-kalne opcije". V prohibicijskem zakonu se navede, da so taka o-krožja izvijeta kar se tiče izva-janja prohibicije. Hill je pripo-ljal, "Če je tako, potem je vsa stvar šala; šala je prohibicijski dodatek, šala je poskus izvajati ga in šala so tisti, ki ga zago-varjajo."

NA KITAJSKEM JE ZOPET ZAVRE-LO PROTI TUJCEM

Veliko ogroženje proti začasnemu predsedniku, ki je dal po-streliti 31 dijakov in aretirati voditelja kuomintanga.

Peking, 21. marca. — Kitaj-ski kabinet je včeraj podal o-stavko, ko je premijer prejel br-zojavko generala Fenga, ki je obdolžil vlado, da je odgovorna za masaker dijakov.

Peking, 20. marca. — Včeraj-tnji krvavi dogodek v Peking-u, ko je bilo 24 dijakov in sedem dijakinj ubitih pred predsedni-ško palačo, so silno razburili ki-tajsko javnost. Nedvomno se zopet pojavi napeto gibanje pro-ti tujcem, kakor lansko po-letje po ananem masakru delav-cem in dijakov v Sanguju.

General Fengjuhsiang, vrhov-ni poveljnik ljudske armade, je danes odredil, da njegove čete patrolirajo Peking in prepreči-jo vsake nadaljnjše demonstracije.

Začasni predsednik Tuanciju je ukazal aretirati vse znane vo-ditelje kuomintanga (kitajski komunisti), katere doži, da so organizirali dijaške demonstracije zadnje tri dni. Aretiranih je bilo pet moških, med temi tudi Hau-dien, predsednik sino-ruske uni-verze v Peking-u.

Včerajšnje demonstracije bi se bile kmalu pretvorile v civil-no vojno v Peking-u. Več ko 5000 dijakov in dijakinj je zborova-lo na protestnem shodu pred biv-šim cesarsko palačo. Glavni go-vornik je bil omenjeni Haušien, ki je pozival ljudstvo, naj se dvigne in izjane imperijalističe Kitajske. Dijaki so nato odko-rakali pred palačo/predsednika in ministrov in zahtevali, da vlada takoj izroči poslanikom ve-leali potne liste. Predsednikova vojaška straža je začela strelja-ti na dijaške. Okrog sto mladen-čev in mladenk je obležalo na tleh; med temi je bilo 31 mrtvih.

Dijaki so protestirali proti vlad-i, ker je kapitulirala pred vele-silami in privolila, da se odpre reka Pejho plovbi inozemskih ladij od Tientsina proti Peking-u.

Avli ubili 12 oseb v enem dnevu v Chicagu

Trinajst ranjenih. Število letoš-njih žrtev naraslo na 169.

Chicago. — Nedelja 21. marca, prvi spomladanski dan — lep, solnčen dan — je bil dan mnogih tragedij v Chicagu. Dvanajst o-seb je umrlo na cestah pri avto-mobilskih nezgodah, trinajst je pa ranjenih. Med ponesrečenci je tudi neki Peter Malec, 4956 So. Justine St., ki se je zaletel s svojim avtom v voz električne železnice na Archer ave. Drugo domače ime na liti je Charles Liković iz Belwooda, ki je povozil do smrti nekega fanta, ko je igral žogo v Ciceru.

Število letošnjih žrtev je s tem poskočilo na 169, to je 44 več kot lani v tem času.

Krim se je oženil in priženil armado

Vodja Rifljanec v Maroku je pomagal svoje rebelne sile na veliko jezo Spancev in Fran-cozov.

Tangier, Maroko, 20. marca. — Abdel Krim, vodja rebelnih Rifljanec, ki vodi vojno s Špa-nijo in Francijo za neodvisnost Rifa, se je danes oženil in neve-sta mu je prinesla za doto novo armado bojnikov. Nevesta je hči Raisulija, poglavarja rodu Jebala, ki doslej ni bil naklon-jen Krimu. Raisuli je pa s svojo hčerjo vred dal Krimu tudi svoje bojovnike in tako je rifi-janski vodja dobil na svojo stran mogočen jebalski rod, ki bo zdaj pomagal Krimu v vstaji.

Ruska trgovina s tujozemstvom narašča

Produkcija v industriji se je po-množila. — Produkcija v po-ljedelstvu tudi napreduje. — Gradi se južnosibirskaz želez-nica.

Washington, D. C. — Ruski informacijski biroj v Washing-tonu poroča, da se je trgovski promet Unije sovjetskih repu-blik pomnožil za 36 odstotkov nad leto 1924-25. Poročilo, ki ga je izdal ruski informacijski biroj obsega 40 strani.

Produkcija v industriji je na-rasla za približno 60 odstotkov nad produkcijo v prejšnjem le-tu. Žitna produkcija se je po-množila za 50 odstotkov in ceni se, da znaša 85 odstotkov od predvojne produkcije. V letu 1925 se je pridelalo 2,732,000,000 bušev pšenice. Krompirja, slad-korne pose, lanenega semena, konoplje in bombaža se je pri-delalo več kot pred izbruhom vojne. Goveja živina je dosegla predvojno število. Konj se je na-štelo le 25,000,000, leta 1913 so jih pa našli 31,000,000. Trak-torji so dvakrat tako številni, kot so bili pred vojno.

V konstrukciji je 3,000 milj železnice. Tu je všteta tudi juž-nosibirskaz železnica, ki bo meri-la 1,250 milj.

Odkar je minila vojna, je vlad-a imela prvokrat lani dobiček od železnice.

Blagovnega prometa s tujezemstvom je bilo za \$657,000,000. Ameriškega blaga je bilo izvoženega v Rusijo za \$96,949,000, iz Rusije v Združene države je pa bilo izvoženega blaga le za \$10,902,000.

Ruski uvoz iz Združenih držav je v letu 1913 znašal le 5.7 od-stotok, zadnje leto je pa znašal 30 odstotkov. Nemčija je oddala v Rusijo v letu 1913 dva in štiri-deset in sedem desetink odstot-ka blaga, v zadnjem letu pa le 16 odstotkov.

Nemčija smatra postopanje Brazilije za neprijateljstvo

Liga narodov bo morala breniti Španjo in Brazilijo, ako hoče sprejeti Nemčijo. Flasko se lahko ponovi v prihodnjem septembru.

Berlin, 20. marca. — Nemčija bo zahtevala pojasnila od brazil-ske vlade, zakaj je Brazilija ve-tilirala vstop Nemčije v ligo narodov. V nemških vladnih krogih, iz katerih izhaja ta vest, sma-trajo akcijo Brazilije v Ženevi za neprijateljski čin. Neki višji uradnik je danes rekel, da Nemčija ne pojde več v Ženevo, do-klar ne dobi garancij, da se zad-nja igra ne ponovi več.

Zeneva, 20. marca. — Člani posebne komisije, ki ima rekon-

Frank padele zelo nizko

Pariz, 20. marca. — Frank je bil včeraj na pariški borzi kvoti-ran 28.25 napram dolarju in 137.20 napram angleškemu sterlingakemu funtu. To je naj-nižja stopnja, na katero je do-slej padel frank v zgodovini francoske valute.

Finančni minister Peret je iz-javil sinoči pred zbornicami fi-nančnim odsekom, da edina re-šitev so dodatni davki.

ŠESTKRATNI MORILEC UBIH. SAMEGA SEBE.

Glacerville, Cal. — John M. Goins, biznismen iz Stocktona, je ustrelil svojo ženo, štiri druge ženske in Alex Marenga. Po iz-vršenem šestkratnem umoru je sedel na avtomobil in bežal. Po-liscija je bila seveda takoj za njim. Blizo Eldorada ga je po-liscija došla, ko je njegov avto zdrknil s klanca. Policaji so pri-čeli takoj streljati nanj. Goins je spoznal, da ne more več uti, pa si je pogol kroglo v glavo.

KOMEDIJA PROCESA PROTI NATTEOTTIJEVIM MORILEM V ITALIJI JE NA VARNOSTI

Obnavna proti Matteottijevim morilecem se je pretvorila v proces proti mrtvemu Matteottiju. Fašisti hvalijo morilce kot junake in blatio umorje-nega poslanca kot "največjega izdajalca." — Rossi, bivši faš-ist, izjavlja v Parizu, da je Mussolinijeva vlada odgovor-na za umor.

Pariz, 20. marca. — Cesare Rossi, bivši Mussolinijev zaup-nik in šef tiakovnega biroja v ministertvu notranjih zadev, ki je pred par tedni pobegnil iz I-talije v Francijo, je začel raz-krivati v časopisu fašistovski režim. Rossi piše, da je Musso-li-nijeva vlada odgovorna za umor socialističnega poslanca Matteottija.

Chieti, Italija, 20. marca. — Roberto Farinacci, tajnik faš-istovske stranke in glavni zagovornik Amerigo Duminiya ter o-stale četvorice morilcev Giaco-ma Matteottija, je včeraj pre-tvoril obnavno v proces proti umorjenemu možu.

Farinacci je v dolgem govoru naslikal Matteottija kot največ-jega izdajalca in sovražnika I-talije pred in med vojno in po vojni. Sodnik je parkrat opo-zoval.

Matteotti ni pred sodiščem in da vlad politiko v obnavno, toda govornik je oblastno naslikal sodnika: "Stvar spada nama, kar hočemo dokazati, da je Matteotti bil zlo-dinec, ne pa obtoženci."

Farinaccijev nastop je oko-ržil tudi obtožence in njihove priče, ki so začeli nasrkavati sodnika, češ, da hoče pokazati kontrast med izdajalstvom po-četjem Matteottija in njegovih prijateljev ter med patrijotiz-mom fašistov.

"Ako so Matteottijevi prijate-lji svetniki, tedaj smo mi zlo-dinci, ki bi morali ostati v ječi," je vzkliknil Feruato Vichi, bivši kapitan.

Večina priče se je priklanjala obtožencem, ki so vršali poklo-ne s smehljancem.

Ker je sodnik dovolil vsako o-pasko, ga je Farinacci odprto po-hvalil rekoč: "Mudar se nisem videl tako prijaznega sodnika." Sodnik se je poklonil in rekel: "Jaz pa ne tako dobrega advo-kata."

Malo se je govorilo o umoru Matteottija pri vprašanjem za-sedanja sodišča, pač pa se je go-vorilo največ o Matteottijevih "sločinah."

Passaški stavkarji zopet piketirajo

V petek ni več policija nadglo-vala delavcev.

Passaic, N. J. — Dvatislo-štavkarjev je v petek zopet ko-rakaval v masnem piketiranju mimo tovarnen Gera. Policija jih ni nadglovala. Stavkarji, ki so bili aretirani pri opopadu v sre-do in četrtek, so bili izpuščeni.

Zahteva se priznanje republike Georgije

Washington, D. C. — Kon-gresnik Moore iz Virginije je po-sređoval, da je volilo vpraša-nje priznanja republike Georgi-je pred kongresni zbornični od-sek za zunanje zadeve. Ta repu-blika obatoji seveda samo na pa-pirju. — "Vizija" ta republi-ke se nahaja v Tiflisu.

Mooreva resolucija zahteva, da se imenuje diplomatični za-stopnik za republiko Georgijo, ki je v splošnem priznana od narodov razen Združenih držav. Dalje Moore naglaja, da mo-kovska vlada kontrolira to re-publiko, ki je bila pristigla svo-jo vlado premeštili iz Tiflisa in nato iz Batuma v Pariz, kjer zdaj oficijelno poizuje.

Moore dalje priporoča, da se kongres izreče proti sovjetski o-kupaciji te republike, da se do-voli denar za diplomatično za-stopstvo pri ligi narodov, pred-sednik naj pa izreče priznanje republike na ta način, da ime-nuje diplomatičnega zastopnika.

Čuden svet

Ovid zaplenjen kot nemoralen!

Baltimore, Md. — Ovid, stari latinski pesnik, je po 2000 do-liv to, da je poslal inspektor v Baltimore te dni zaplenil njego-ve pesmi iz ralioga, da so ne-moralne. Ovidove pesmi v angle-škem prevodu so bile naslovlje-ne na dr. Kempa Malonea, pro-fesorja na John Hopkinsovi uni-verzi, ki je knjigo naročil iz Cambridge, Anglija. Knjigo so poslali v Washington, kjer bodo vrhovne poštne oblasti dognale, da li sme iti po pošti ali ne.

Amerika pojedla sedem mili-jard funtov govedine v letu 1925.

Washington, D. C. — Ameri-čani imajo nov rekord. Depart-ment za poljedelstvo poroča, da so Združene države v problem letu konsumirale 7,146,000,000 funtov govedine, kar je 63 fun-tov na prebivalca.

